

[Landbrugsministeren.]

for at afsætte et større kvantum i udlandet, og derfor er det heller ikke sikkert, at der bliver arbejdsløse af den grund. Det, at man kan opretholde produktionen med en større afsætning, betyder selvfølgelig større beskæftigelse.

Endelig vil jeg gerne sige til det ærede medlem, at jeg er fuldkommen enig med ham i, at det er af overordentlig stor betydning for Danmark at handle også østpå, men man kan jo blive stillet overfor handelsvilkår, som man ikke kan gå ind på, fordi de er så dårlige for os herhjemme i forhold til den part, vi skal handle med, at de er umulige. Det var tilfældet i fjor, da der blev stillet de krav fra Ruslands side, at vi skulle betale et halvt hundrede procent mere for korn, end vi kunne købe det for vestfra.

Til de udtalelser, der nu er fremsat, vil jeg sige, at mejeribrugene sagtens selv kan låne, fordi der er penge i banker og sparekasser. Situationen med hensyn til det sammenlægningsarbejde, der er tale om, er netop den, at der, som det også er fremhævet fra mange sider, er mange vanskeligheder ved at få den stedlige befolkning til at gå med til det, og det er udtrykkeligt påvist fra foretagendet i Ribe amt, at det var umuligt at gennemføre, dersom staten ikke kunne være med til at yde et billigt lån; ellers var det umuligt at få samtlige parter med, og hvis man skal have noget ud af det, er det naturligvis nødvendigt, at det bliver en sammenlægning, der betyder noget, at det ikke bliver et slag i luften.

Forøvrigt vil jeg sige med hensyn til spørgsmålet om at få statens støtte til organisationerne og til private, at det er langt, langt vanskeligere at gennemføre støtte til private retfærdigt end støtte til foreninger og sammenslutninger. Der kan flere drage fordel af det, men i det første tilfælde er det den enkelte mand, der får fordel, og det er i virkeligheden et meget, meget farligt princip at fortsætte med i det lange løb, for det fører let med sig, at det opretholder en for stor gældsbyrde for landbruget, fordi det billige lån kapitaliseres. Derfor er jeg meget mere stemt for at støtte fællesforetagender, end jeg er for at støtte private foretagender, men samfundet har interesse i produktionsforøgelse, og situationen kan ligge sådan, at produktionen ikke kan forøges på anden måde end ved, at man støtter den enkelte. Men dette forslag står jo ikke i modsætning til tidligere ydet støtte, for vi har også i mangfoldige tilfælde — således som det blev nævnt af det ærede medlem hr.

Bertel Dahlgaard — støttet foreninger og sammenslutninger. Hvad er et tilskud til dyrskuer, til organisationerne selv og til konsulentvirksomhed? Det er jo en tilskudsordning, som, hvis man vil gå strengt frem efter principperne, ganske svarer til den her foreslåede, og derfor skulle man logisk ikke kunne gå med dertil; men man mener, der er så stor fordel for samfundet ved, at det arbejde fremmes mest muligt, at man går med til disse foranstaltninger. Der er ikke nogen logik i, at man nægter at gå med til dette forslag, men opretholder de store milliontilskud, der gives til landbruget på anden måde.

Det bliver sagt, at så kan enhver erhvervsorganisation komme og forlange støtte. Ja, der foreligger således et tilfælde, når vi er gået med til det fremsatte forslag om oprettelse af frugtlagre, men der må selvfølgelig være visse begrænsninger med hensyn til, hvor vidt man kan gå, og begrænsningen ligger her i, at det drejer sig om fælles frugtlagre. Det er frugtavlernes ikke tilfredse med. De vil have det selv, mange af dem, men så er det umuligt at overkomme. Begrundelsen for tilskuddet i det tilfælde, der her er tale om, er, at det drejer sig om en rationalisering for samtlige mejerier. På lignende måde måtte man stille sig imødekommende overfor krav fra anden side.

Formanden: Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard har ordet for en kort bemærkning.

Bertel Dahlgaard: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Tesdorpf, at jeg synes egentlig, vi har en forpligtelse til overfor så ret enkle problemer som dem, vi står overfor her, at komme til en klaring af selve begreberne, og derfor vil jeg gerne nu til slut spørge det ærede medlem: Hvori ligger socialiseringsfaren ved, at der af staten tilbydes støtte til mejerikredse, når mejerikredsene selv afgør, om de ønsker, tilbudet skal benyttes, og hvis de benytter det, selv har hele afgørelsen og står fuldkommen frit ud i fremtiden? Hvor indskrænkes erhvervsfriheden, hvor er der blot tilløb dertil? Og når det ærede medlem bruger et så almindeligt udtryk som dette, at når det er sammenslutninger, der støttes, får staten mere føling med organisationerne, hvad ligger der så i en sådan almindelig udtalelse? For mig lyder det fuldkommen ufatteligt. Der er ikke i forholdet mellem staten og mejerierorganisationerne og mejeri-